

Transparens (öppenhet)

För att ett land ska kunna uppfylla ett annat lands regler måste det först veta hur dessa regler ser ut. Därför innehåller SPS-avtalet bestämmelser om hur medlemmarna ska hålla varandra informerade om sina regelverk och förändringar i dessa. Viktiga beståndsdelar är diskussionen i SPS-kommittén, skyldigheten att i förväg notifiera regeländringar till WTO, och inrättandet i varje land av en kontaktpunkt som hanterar frågor från andra länder.

1. Rättslig grund

SPS-avtalets innehåller detaljerade regler om transparens. Dessutom finns flera beslut i SPS-kommittén som bygger vidare på avtalets regler.

1.1 Relevanta artiklar i SPS-avtalet

Reglerna om transparens finns i första hand i **artikel 7**, som i sin tur hänvisar till **bilaga B** i SPS-avtalet. Dessutom berörs transparens också av artikel 5.8.

Bilaga B delar in transparens-reglerna i fyra olika rubriker. Nedan ges en överblick över vad som sägs där. Den kompletta texten finns i bilaga 1 till det här dokumentet.

Publicering av regelverk

1. Medlemmarna ska snabbt publicera alla regler som antagits.
2. Regler ska publiceras i god tid innan de träder ikraft, så att exportörerna har en chans att anpassa sig. Detta gäller dock inte i brådskande fall.¹

Organ för förfrågningar

3. Varje medlem ska inrätta ett organ som tar emot och besvarar alla frågor om landets SPS-åtgärder, kontrollprocedurer och riskanalyser.
4. Om ett annat land begär kopior på dokument ska dessa tillhandahållas på samma villkor som till inhemska intressenter, plus frakt.

Notifieringar

5. Medlemmarna ska anmäla planerad lagstiftning till Sekretariatet i så god tid att kommentarer från andra länder kan beaktas. Detta notifieringskrav gäller SPS-åtgärder som inte är i stort sett identiska med internationell standard, och som väntas ha betydande effekt på andra medlemmar.
6. Om akuta problem uppstår (t.ex. sjukdomsutbrott) får länderna vidta åtgärder först och tala om det sen, under förutsättning att de notifierar Sekretariatet så snart som möjligt och tar emot synpunkter från andra länder i efterhand.
7. Notifieringar ska göras på engelska, franska eller spanska.
8. I-länder ska på begäran tillhandahålla kopior på de notifierade dokumenten på engelska, franska eller spanska.
9. Sekretariatet ska snabbt distribuera notifieringen till medlemmarna, och särskilt påpeka för u-länderna om frågan är särskilt viktig för dem.

---

¹ Enligt tillämpningsbeslutet till Doha-deklarationen ska tidsfristen normalt vara minst sex månader (WT/MIN(01)/W/10).

10. Varje medlem ska utse en central myndighet som ska hantera landets notifieringar.

Allmänna reservationer

11. Notifieringsreglerna betyder inte att länderna måste tillhandahålla texter på främmande språk utöver vad som sägs i punkt 8, och inte heller att de måste lämna information som kan skada genomförandet av SPS-åtgärder eller enskilda företags legitima intressen.

Som nämndes ovan berörs transparensens också av **artikel 5.8**, som slår fast att en medlem har rätt att få en förklaring när en annan medlem inför SPS-åtgärder som inte baserade på internationell standard.

1.2 SPS-kommitténs beslut och rekommendationer

Notifieringar sker till Sekretariatet, som därefter gör dem tillgängliga för samtliga medlemmar. Hur notifieringarna ska se ut och hur de ska hanteras framgår av en rekommendation från Sekretariatet². Det finns också en handbok med mer detaljerade uppgifter om hur notifieringar ska hanteras. De stora dragen redovisas i rekommendationerna inte i den här sammanfattningen, men några inslag värda att notera är följande:

- Tidsfristen för kommentarer på notifieringar ska normalt vara minst 60 dagar. Om någon medlem begär det bör fristen förlängas med ytterligare 30 dagar.
- Om ett land har en inofficiell översättning av ett dokument bör de informera det notifierande landet om detta, så att översättningen kan göras tillgänglig.
- Om en reglering innehåller både SPS- och TBT-åtgärder bör den notifieras enligt båda regelverken, och helst med en kommentar om vilka delar av regleringen som faller under vilket avtal.
- Tillägg, korrigeringar och revideringar av notifieringar bör också göras enligt fastställda format.

Till detta kommer en handbok om hur transparens-reglerna i avtalet ska tillämpas. Den riktar sig främst till de myndigheter som hanterar notifieringar och förfrågningar, och finns på WTO:s webbplats.³

Under 2004 fattade SPS-kommittén dessutom ett beslut om särskilda notifieringsregler för positiv särbehandling av u-länder. Se nedan under avsnitt 5, u-landsaspekter.

2. EU:s regler och ståndpunkter

EU betraktar transparens som ett viktigt medel både för att undvika onödiga handelsproblem och för att försvåra dold protektionism. När SPS-avtalet var tämligen nytt var EU en av de parter som klagade över att det tog lång tid för många andra att inrätta notifieringsmyndigheter och informationsställen. Vad gäller själva notifieringarna brukar EU självt vara ute i god tid med dessa, och har då och då klagat över att vissa andra länder är senfärdiga.

DG Sanco är både notifieringsmyndighet och informationsställe för EU som helhet. Det betyder att enskilda medlemsstater inte kan notifiera åtgärder till WTO, utan måste gå via

---

² G/SPS/7/Rev.3 *Recommended procedures for implementing the transparency obligations*

³ http://www.wto.org/english/tratop_e/sps_e/sps_e.htm

kommissionen.⁴ Det finns därför inga notifieringsmyndigheter i EU-länderna. Däremot är medlemsstaterna självständiga när det gäller att agera som kontaktpunkt gentemot tredje land.

3. Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige ser transparens som ett viktigt redskap för att undvika handelsstörningar och konflikter. Vi håller därför med EU om att det är viktigt att alla länder inrättar välfungerande notifieringsmyndigheter och informationsställen, och notifierar regeländringar till Sekretariatet i så god tid att kommentarer hinner lämnas in och beaktas. Det är också viktigt att dra nytta av de möjligheter som systemet med informationsställen ger, dvs. att ta upp handels hinder som svenska exportörer möter i andra medlemsländer.

Särskilt u-länderna kan behöva hjälp med att få information om importländernas regler, i större omfattning än vad systemet med informationsställen ger. Under ordförandeskapet 2001 agerade Sverige därför inom EU för att det skulle inrättas en ombudsman för u-landsexportörer. Resultatet blev mindre ambitiöst, en webbtjänst kallad "helpdesk för ökad export". SPS-frågor omfattas av systemet, i den bemärkelsen att hygienintyg och liknande nämns på listorna över nödvändig dokumentation vid import. Webbtjänsten erbjuder dock inte någon personlig kontakt. I mars 2005 införde Sverige en egen kontaktpunkt (kallad *Open Trade Gate Sweden* på Kommerskollegium) för att underlätta handeln mellan Sverige och u-länderna.

4. Diskussion i SPS-kommittén

Transparens diskuteras på ett eller annat sätt vid varje SPS-kommitté. Flera olika aspekter av begreppet berörs.

En av kommitténs främsta funktioner är att länder kan ställa frågor och belysa problem med andra länders SPS-åtgärder i ett forum där alla andra länder lyssnar. Oftast gäller det aktuella notifieringar, men även andra frågor kan tas upp ifall problem har uppstått. Många bilaterala diskussioner hålls också i utkanterna av de formella kommittémötena, för att på fredlig väg lösa olika handelsproblem. Ett problem i det löpande arbetet är dock att flera länder ofta lämnar in sina notifieringar alldeles för sent, ofta efter det att reglerna har trätt i kraft. Bland annat EU och USA brukar kritisera sådant beteende i kommittén.

Själva principen om transparens diskuteras också ofta i kommittén. Numera handlar det mest om olika aspekter av notifieringar, medan det under avtalets första år oftare handlade om att så många länder inte inrättat notifieringsmyndigheter eller informationsställen⁵. Den senaste omfattande diskussionen gällde frågan om notifiering av positiv särbehandling av u-länder, och ett beslut nåddes i oktober 2004 (se u-landsfrågor nedan för mer detaljer).

I samband med femårsöversynen av avtalet diskuterades också frågan om att modifiera notifieringsreglerna. En fråga som togs upp, bland annat på förslag från EU, var att även SPS-åtgärder som helt följer internationell standard bör notifieras om de kan väntas få stora effekter på handeln. Något beslut har ännu inte fattats.

En stående punkt på dagordningen är tillämpningen av transparens-reglerna. Detta är oftast en ren informationspunkt; det är sällan någon diskussion uppstår. Sekretariatet presenterar flera olika sammanställningar:

---

⁴ Det är värt att notera att SPS-avtalet i detta avseende är annorlunda än systeravtalet om tekniska handelshinder (TBT). I TBT kan enskilda EU-länder göra egna notifieringar utan kommissionens godkännande.

⁵ Oftast kallat *enquiry points*.

- Statistik över vilka länder som har notifierings- och kontaktmyndigheter.
- Lista med de notifieringar som inkommit sedan förra mötet.
- Förteckning över samtliga specifika handelsfrågor som tagits upp till diskussion i kommittén.⁶ Ett problem med förteckningen över specifika handelsfrågor är att länderna är dåliga på att meddela när en lösning nåtts i en viss fråga.

5. U-landsaspekter

Vissa u-länder, särskilt de fattigaste, kan ha svårt att leva upp till de krav som SPS-avtalet ställer på dem. Mer än tio år efter det att avtalet trädde ikraft finns det fortfarande länder som saknar kontaktpunkt och/eller notifieringsmyndighet, vilken gör det nästintill omöjligt att överhuvudtaget kunna följa SPS-arbetet. I oktober 2007 saknade 11 av 150 medlemmar en kontaktpunkt och 19 ett notifieringsorgan⁷. De flesta av dem är afrikanska u-länder, men Kuwait, Vietnam och Kuwait är också med på listan.

Flera u-länder har också svårt att hantera andra länders notifieringar, och det finns en oro för att regeländringar som faktiskt berör ett viktigt handelsintresse inte upptäcks i den stora mängden information. WTO-sekretariatet ska enligt avtalet uppmärksamma u-länder på notifieringar som berör produkter av särskilt u-landsintresse, men den regeln tycks inte ha varit tillräckligt för att processen ska fungera bra.

Under 2002-2005 diskuterade kommittén hur man kan göra hanteringen av notifieringar lättare för u-länderna. Det mynnade ut i ett kommittébeslut som gick ut på att om ett u-land begärt positiv särbehandling så bör importlandet meddela Sekretariatet sitt beslut i frågan. Detta ska ske i form av ett tillägg till den ursprungliga notifieringen, och ska säga om något land begärt särbehandling, vilka länder som i så fall begärt det, samt antingen hur den beviljade särbehandlingen ser ut eller skälet till att särbehandling inte beviljades. Om särbehandling inte beviljades ska tillägget också ange om parterna kommit överens om tekniskt bistånd eller någon annan lösning.⁸

Flera u-länder hade velat ha ett betydligt mer långtgående beslut. Bland annat förekom förslag om att importlandet redan i den första notifieringen skulle ange hur stora handelsströmmar som skulle påverkas från vilka länder, vilka tekniska åtgärder som skulle behöva genomföras för att klara de nya reglerna, och vilka undantag, övergångsregler och bistånd man kunde tänka sig att gå med på.⁹ Av detta har det alltså inte blivit något.

6. Konsumentaspekter

Syftet med flera punkter i SPS-avtalet är att handeln inte ska störas av onödiga handelshinder. Detta betyder att handeln är mindre hämmad i dagsläget än den skulle ha varit om SPS-avtalet inte fanns, samtidigt som länderna ändå kan tillämpa de skyddsnivåer de anser lämpliga. I teorin är därför SPS-avtalet som helhet bra för konsumenterna – det medger ökad konkurrens utan att för den skull leda till ökade risker.

Transparens är kanske den del av SPS-avtalet som är allra enklast att acceptera för importländernas konsumenter. Medan krav på saklig riskanalys och strävan mot harmonisering kan

---

⁶ G/SPS/GEN/204/Rev.

⁷ G/SPS/GEN/27/Rev.17, *Implementation of the transparency provisions*, 9 oktober 2007

⁸ G/SPS/33, *Procedure to enhance transparency of special and differential treatment in favour of developing country members*, november 2004.

⁹ Se t.ex. G/SPS/GEN/358, Egyptiskt uttalande vid kommittémötet i november 2002.

uppfattas som inskränkningar i handlingsfriheten säger reglerna om transparens bara att ett land måste tala om vad det håller på med och varför. Det betyder inte att reglerna är utan verkan. Tvärtom är information om ett handelshinder första steget till att lösa det.

7. Paneltolkning om transparens

Reglerna om transparens har inte prövats särskilt ofta i paneler, och har aldrig varit huvudnumret i en panelprocess.

En fråga som varit uppe gäller vilka typer av åtgärder som måste notifieras. Japan hävdade i processen om *varietal testing* att de inte behövde notifiera sina riktlinjer om tester av olika sorters frukt, eftersom de saknade rättslig kraft. Överprövningsorganet (ÖP) ansåg dock att det skulle ha notifierats, eftersom regeln tillämpades generellt och dessutom påverkade exportländer.

En annan fråga som berörts gäller huruvida länder har en skyldighet att ange vad de anser vara lämplig skyddsnivå. ÖP i fallet Australien-lax ansåg att transparens-reglerna medför en sådan skyldighet (närmare bestämt punkt 3 i bilaga B, som handlar om vad ett informationsställe ska syssla med).

När det gäller artikel 5.8 (skyldighet att förklara åtgärder som inte bygger på internationell standard) åberopas den än mer sällan än artikel 7. Den enda praxis som finns är att ÖP avvisat ett försök att använda den för att lägga bevisbördan på den svarande parten i hormonfallet. ÖP ansåg att artikeln handlade om tiden före en eventuell tvist.

8. Avslutande kommentarer

Mer än 600 nya **notifieringar** kommer in till Sekretariatet varje år. De allra flesta är normala notifieringar av planerade åtgärder, men 10-20 procent avser nödsituationer. Under 2003-2007 såg det ut så här¹⁰:

2003		2004		2005		2006		2007	
ordinarie	akuta	ordinarie	akuta	ordinarie	akuta	ordinarie	akuta	ordinarie	akuta
627	61	500	112	580	74	789	123	742	113

Källa: WTO, månadssammanställningar av notifieringar

En handfull länder dominerar notifieringsfloden: USA har överlägset flest, följt av tätklungan Nya Zeeland, EU, Canada, Kina, Korea och Chile. Andra aktiva notifieringslämnare är Bulgarien, Brasilien, Guatemala, Japan, Nicaragua och Peru. Omkring en fjärdedel av notifieringarna gäller bekämpningsmedel av olika slag (USA är klart flitigast på det området, vilket är skälet till att man toppar statistiken över flest notifieringar). Om man rensar bort dessa notifieringar ur statistiken kan man se att u-länder och i-länder notifierar ungefär lika ofta.¹¹

I och med att så många ärenden notifieras är det inte bara u-länderna som har svårt att hantera dem. Risken finns att ärenden inte uppmärksammas trots att de notifierats som de ska.

De nya reglerna om att notifiera ekvivalensavtal och översättningar har inte fått någon nämnvärd effekt på flödet av notifieringar. Endast två ekvivalensavtal har notifierats (i skrivande stund, juli 2008), och bara någon enstaka översättning.

¹⁰ Korrigeringar, tillägg och revideringar har inte tagits med. Läger man till dem hamnar totala antalet notifieringar på omkring 900 om året.

¹¹ Se DG Sanco's årsrapport för 2005.

Betydligt färre ärenden tas upp till **diskussion i SPS-kommittén**. På senare år har 20-30 specifika handelsärenden nyanmälts per år, med undantag för 2002, då 42 nya frågor togs upp. De flesta ärendena handlar om djurhälsa och zoonoser, följt av säkra livsmedel. Växtfrågorna har inte dragit till sig samma uppmärksamhet.¹²

Svensk hantering av notifieringar och förfrågningar

Kommerskollegium är Sveriges officiella kontaktpunkt (en lättvariant av informationsställe), och samordnar dessutom Sveriges hantering av notifieringar, både vad gäller kommentarer på andra länders notifieringar och förslag till EU-notifieringar. Den främsta uppgiften i rollen som kontaktpunkt är att hjälpa svenska företag med deras problem; det är däremot ganska ovanligt att andra länder kontaktar myndigheten för att få information om Sveriges eller EU:s regler. Vad gäller notifieringar publiceras dessa på kollegiets webbplats och går att prenumerera på.

Databaser och webbplatser

De formella kraven på transparens i SPS-avtalet är inte tillräckliga för att informationen ska nå ut till de företag som faktiskt behöver den. Det finns dock många användbara informationskällor för den som undrar över eller har problem med SPS-regler, både för export från och import till EU. Notifieringskravet i SPS-avtalet är en av förutsättningarna för att dessa informationskällor ska ha något av värde att informera om.

SPS-portalen¹³

SPS-portalen, eller *International Portal on Food Safety, Animal & Plant Health*, är ett samarbete mellan en rad organisationer, inklusive WTO, FAO och standardiseringsorganen. Här finns sammanställningar över internationella standarder, nationella regler och annat officiellt material som har med SPS-avtalet att göra. Det går att söka på olika ledder, exempelvis per produkt, per land eller per informationskälla. Portalen öppnades i maj 2004.

Handelshinder-databasen¹⁴

Kommissionen (DG Trade) tar emot anmälningar från EU-företag om tekniska handelshinder vid export till tredje land. Webbplatsen listar de anmälningar som kommit in och vilka åtgärder som vidtagits i frågan. Endast ett fåtal av anmälningarna berör jordbruksprodukter och livsmedel.

Exportdatabasen för SPS-frågor¹⁵

DG Trade har också en databas som är specifikt inriktat på SPS-problem som EU-företag eller dito myndigheter stött på. Den listar olika handelsproblem bland annat per land och per varuslag, och innehåller redogörelser för hur problemet ser ut och vad som senast hänt i frågan. Den är dock inte särskilt omfattande, och verkar inte heller uppdateras särskilt ofta.

Open Trade Gate Sweden¹⁶

I Sverige finns ett informationscentrum som riktar sig specifikt till u-länder som vill göra affärer i Sverige. Tanken är att utländska företag lätt ska kunna få reda på vilka regler som gäller för import, exempelvis om märkning, hygienkrav och tullar. Funktionen sköts av Kommerskollegium.

---

¹² Dokument G/SPS/36, *Review of the operation and implementation of the SPS Agreement*, 11 juli 2005.

¹³ www.ipfsaph.org

¹⁴ http://europa.eu.int/comm/trade/issues/respectrules/tbr/index_en.htm

¹⁵ http://mkaccdb.eu.int/madb_barriers/indexPubli_sps.htm

¹⁶ <http://www.opentradegate.se/>

Bilaga 1

Artikel 5.8 i SPS-avtalet

When a Member has reason to believe that a specific sanitary or phytosanitary measure introduced or maintained by another Member is constraining, or has the potential to constrain, its exports and the measures is not based on the relevant international standards, guidelines or recommendations, or such standards, guidelines or recommendations do not exist, an explanation of the reasons for such sanitary or phytosanitary measure may be requested and shall be provided by the Member maintaining the measure.

Motsvarande text på svenska lyder:

När en medlem har anledning att befara att en specifik sanitär eller fytosanitär åtgärd som införts eller upprätthålls av en annan medlem begränsar, eller kan begränsa, dess export och åtgärden inte är grundad på relevanta internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer, eller då sådana normer, riktlinjer eller rekommendationer inte finns, kan en förklaring angående skälen för en sådan sanitär eller fytosanitär åtgärd begäras och denna skall tillhandahållas av den medlem som upprätthåller åtgärden.

Artikel 7 i SPS-avtalet

Transparency

Members shall notify changes in their sanitary or phytosanitary measures and shall provide information on their sanitary or phytosanitary measures in accordance with the provisions of Annex B.¹⁷

Motsvarande text på svenska lyder:

Transparens

Medlemmarna ska notifiera förändringar i deras sanitära eller fytosanitära åtgärder och ska tillhandahålla information om deras sanitära och fytosanitära åtgärder i enlighet med föreskrifterna i Bilaga B.¹⁸

---

¹⁷ See Section XVII

¹⁸ Se sektion XVII

Annex B

Transparency of sanitary and phytosanitary regulations

Publication of regulations

1. Members shall ensure that all sanitary and phytosanitary regulations (5) which have been adopted are published promptly in such a manner as to enable interested Members to become acquainted with them.

(footnote original) 5 Sanitary and phytosanitary measures such as laws, decrees or ordinances which are applicable generally.

2. Except in urgent circumstances, Members shall allow a reasonable interval between the publication of a sanitary or phytosanitary regulation and its entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products and methods of production to the requirements of the importing Member.

Enquiry points

3. Each Member shall ensure that one enquiry point exists which is responsible for the provision of answers to all reasonable questions from interested Members as well as for the provision of relevant documents regarding:

- (a) any sanitary or phytosanitary regulations adopted or proposed within its territory;
- (b) any control and inspection procedures, production and quarantine treatment, pesticide tolerance and food additive approval procedures, which are operated within its territory;
- (c) risk assessment procedures, factors taken into consideration, as well as the determination of the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection;
- (d) the membership and participation of the Member, or of relevant bodies within its territory, in international and regional sanitary and phytosanitary organizations and systems, as well as in bilateral and multilateral agreements and arrangements within the scope of this Agreement, and the texts of such agreements and arrangements.

4. Members shall ensure that where copies of documents are requested by interested Members, they are supplied at the same price (if any), apart from the cost of delivery, as to the nationals (6) of the Member concerned.

(footnote original) 6 When "nationals" are referred to in this Agreement, the term shall be deemed, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, to mean persons, natural or legal, who are domiciled or who have a real and effective industrial or commercial establishment in that customs territory.

Notification procedures

5. Whenever an international standard, guideline or recommendation does not exist or the content of a proposed sanitary or phytosanitary regulation is not substantially the same as the content of an international standard, guideline or recommendation, and if the regulation may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

- (a) publish a notice at an early stage in such a manner as to enable interested Members to become acquainted with the proposal to introduce a particular regulation;
- (b) notify other Members, through the Secretariat, of the products to be covered by the regulation together with a brief indication of the objective and rationale of the proposed regulation. Such notifications shall take place at an early stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;
- (c) provide upon request to other Members copies of the proposed regulation and, whenever possible, identify the parts which in substance deviate from international standards, guidelines or recommendations;
- (d) without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take the comments and the results of the discussions into account.

6. However, where urgent problems of health protection arise or threaten to arise for a Member, that Member may omit such of the steps enumerated in paragraph 5 of this Annex as it finds necessary, provided that the Member:

- (a) immediately notifies other Members, through the Secretariat, of the particular regulation and the products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the regulation, including the nature of the urgent problem(s);
- (b) provides, upon request, copies of the regulation to other Members;
- (c) allows other Members to make comments in writing, discusses these comments upon request, and takes the comments and the results of the discussions into account.

7. Notifications to the Secretariat shall be in English, French or Spanish.

8. Developed country Members shall, if requested by other Members, provide copies of the documents or, in case of voluminous documents, summaries of the documents covered by a specific notification in English, French or Spanish.

9. The Secretariat shall promptly circulate copies of the notification to all Members and interested international organizations and draw the attention of developing country Members to any notifications relating to products of particular interest to them.

10. Members shall designate a single central government authority as responsible for the implementation, on the national level, of the provisions concerning notification procedures according to paragraphs 5, 6, 7 and 8 of this Annex.

General reservations

11. Nothing in this Agreement shall be construed as requiring:

- (a) the provision of particulars or copies of drafts or the publication of texts other than in the language of the Member except as stated in paragraph 8 of this Annex; or
- (b) Members to disclose confidential information which would impede enforcement of sanitary or phytosanitary legislation or which would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises.

Motsvarande text på svenska lyder

Bilaga B

Öppenhet rörande sanitära och fytosanitära regler

Publicering av regler

1. Medlemmarna skall säkerställa att alla sanitära och fytosanitära regler⁵ som har antagits snarast publiceras på ett sådant sätt att intresserade medlemmar kan ta del av dem.

(fotnot i originalet) 5 Sanitära och fytosanitära åtgärder såsom lagar, andra författningar eller stadgar som är allmänt tillämpliga.

2. Förutom i brådskande fall, skall medlemmarna låta rimlig tid passera från det att en sanitär eller fytosanitär åtgärd publicerats till dess den träder i kraft för att ge exporterande medlemmars tillverkare, och speciellt tillverkare hos u-landsmedlemmar, tid att anpassa sina varor och tillverkningsmetoder till den importerande medlemmens krav.

Informationsställen

3. Varje medlem svarar för att det finns ett informationsställe som ansvarar för såväl besvarandet av alla rimliga frågor från intresserade medlemmar som tillhandahållande av relevanta dokument rörande:

- (a) varje sanitär eller fytosanitär regel som antagits eller föreslagits inom dess territorium;
- (b) varje kontroll- och inspektionsförfarande, produktion och karantänsbehandling, pesticidtolerans och förfaranden för godkännande av livsmedelstillsatser, som tillämpas inom dess territorium;

- (c) riskbedömningsförfaranden, faktorer som tas med vid bedömningen samt fastställandet av lämplig sanitär eller fytosanitär skyddsnivå;
- (d) medlemmens eller berörda organs inom dess territorium medlemskap och medverkan i internationella och regionala sanitära och fytosanitära organisationer och system samt i bilaterala och multilaterala avtal och arrangemang inom detta avtals intresseområde och texterna till sådana avtal och arrangemang.

4. Medlemmarna skall tillse att när kopior av dokument begärs av intresserade medlemmar, dessa tillhandahålls till samma pris (om pris förekommer), förutom leveranskostnad, som debiteras den berörda medlemmens egna medborgare (6).

(fotnot i originalet) 6 När hänvisning görs till "medborgare" i detta avtal skall detta, i fråga om en WTO-medlem som är ett separat tullområde, avse personer, naturliga eller juridiska som är bosatta eller är reellt och verksamt industriellt eller kommersiellt etablerad inom detta tullområde.

Anmälningsförfaranden

5. I de fall då en internationell norm, riktlinje eller rekommendation inte finns eller innehållet i en föreslagen sanitär eller fytosanitär regel inte i huvudsak överensstämmer med innehållet i en nationell norm, riktlinje eller rekommendation, och om regeln kan ha väsentlig inverkan på andra medlemmars handel, skall medlemmen:

- (a) publicera ett meddelande på ett tidigt stadium och på ett sådant sätt att intresserade medlemmar får möjlighet att ta del av förslaget att införa en särskild bestämmelse;
- (b) via sekretariatet göra anmälan till andra medlemmar, om de varor som kommer att omfattas av bestämmelsen, tillsammans med en kort beskrivning av syftet med och förklaringar till bestämmelsen. Sådana anmälningar skall ske på ett tidigt stadium, medan ändringar fortfarande kan göras och hänsyn tas till kommentarer;
- (c) på begäran förse andra medlemmar med kopior av den föreslagna bestämmelsen och, när så är möjligt, identifiera de delar som i sak avviker från internationella normer, riktlinjer och rekommendationer;
- (d) utan diskriminering, ge andra medlemmar rimlig tid att avge skriftliga kommentarer, på begäran diskutera dessa kommentarer och ta hänsyn till kommentarerna och resultaten av diskussionerna.

6. När emellertid brådskande hälsoskyddsproblem uppstår eller hotar att uppstå för en medlem, får denna medlem utelämna de åtgärder i punkt 5 i denna bilaga som den finner nödvändigt, förutsatt att medlemmen:

- (a) via sekretariatet omgående gör anmälan till andra medlemmar om den särskilda bestämmelsen och de varor som omfattas, med en kort beskrivning av syftet med och

förklaringen till bestämmelsen, inklusive det slags brådskande problem det är fråga om;

- (b) på begäran förser andra medlemmar med kopior på bestämmelsen;
- (c) tillåter andra medlemmar att lämna skriftliga kommentarer, på begäran diskutera dessa kommentarer samt ta hänsyn till kommentarerna och resultaten av diskussionerna.

7. Anmälningar till sekretariatet skall ske på engelska, franska eller spanska.

8. I-landsmedlemmar skall, om så begärs av andra medlemmar, tillhandahålla kopior av dokument eller, när det gäller omfångsrika dokument, sammanfattningar av de dokument som omfattas av en enskild anmälan på engelska, franska eller spanska.

9. Sekretariatet skall skyndsamt sända kopior av anmälingen till alla medlemmar och intresserade internationella organisationer samt rikta u-landsmedlemmars uppmärksamhet på de anmälningar som berör produkter av särskilt intresse för dem.

10. Medlemmarna skall utse en enda central myndighet till ansvarig för nationellt genomförande av bestämmelserna rörande anmälningsförfaranden punkterna 5, 6, 7 och 8 i denna bilaga.

Allmänna förbehåll

11. Ingenting i detta avtal skall uppfattas som krav på:

- (a) tillhandahållande av detaljinformation och kopior av utkast eller publicering av texter på annat än medlemmens eget språk förutom vad som stadgas i punkt 8 i denna bilaga, eller
- (b) att medlemmar avslöjar förtrolig information som kan försvåra tillämpandet av sanitär eller fytosanitär lagstiftning eller som kan vara till skada för enskilda företags legitima kommersiella intressen.